

DATUM
2016-10-17
ERT DATUM
2016-06-23

DIARIENR
2016/129-4
ER BETECKNING
M2016/01735/KI

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

En klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige (SOU 2016:47)

Remissen till Statskontoret omfattar delbetänkandet En klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige (SOU 2016:47). Statskontoret väljer att i sitt remissvar endast kommentera förslag som är av förvaltningspolitisk betydelse.

Betänkandet bygger i delar vidare på det förslag om ett klimatpolitiskt ramverk som Miljömålsberedningen redovisade i betänkandet SOU 2016:21, *Ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige*. Statskontoret avstyrkte i sitt remissvar förslaget om ett klimatpolitiskt ramverk och att ramverket skulle regleras genom en lag.¹ I de avseenden förslagen i betänkandet innebär att Statskontoret redan avstyrkt dessa kommer vi inte att kommentera förslagen igen.

En strategi för en samlad och långsiktig klimatpolitik mot det långsiktiga målet 2045

Beredningen lämnar i enlighet med sitt uppdrag förslag på en klimat- och luftvårdsstrategi. Strategin syftar till att tydliggöra hur Sverige ska nå de klimatpolitiska målen. För att en strategi ska fungera som vägledande för utvecklingen och genomförande av politiken på ett område behöver mål, insatser och genomförande följa på varandra.² Vidare är det viktigt att det finns en tydlig ansvarsfördelningen och i förekommande fall styrmedel kopplade till åtgärderna. Strategin som beredningen lämnar förslag på är inte tydlig i dessa avseenden.

Statskontoret instämmer i beredningens resonemang om att förslag till styrmedel i en strategi ska ha hög genomförbarhet. Statskontoret instämmer vidare i att det är centralt att de föreslagna styrmedlen är effektiva och administrativt enkla (exempelvis utredningens resonemang under avsnitt

¹ Remissvar *Ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige* (SOU 2016:21) dir.nr 2016/57-4

² Se exempelvis Statskontoret (2015) *Analys av den nationella handlingsplanen för arbetsmiljöpolitiken* (2015:2); Statskontoret (2015) *Utvärdering av regeringens strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken* (2015:9).

16.1). Statskontoret kan dock konstatera att beredningens förslag till styrmedel på klimatområdet inte går i linje med de allmänna krav som utredningen menar ska utmärka fungerande styrmedel.

Integrera klimatfrågan som en del i alla politikområden

Miljömålsberedningen anser att klimatfrågan är ett gemensamt ansvar för hela regeringen, alla sektorer och nivåer i samhället. Klimataspekten ska därför integreras i alla politikområden. Statskontoret anser att konsekvenserna av Miljömålsberedningens förslag för det löpande arbetet i Regeringskansliet och myndigheterna inte är tillräckligt utrett genom beredningens förslag och därför behöver analyseras ytterligare. Av beredningens analyser framgår inte heller om den kompetens som kan antas behövas för att genomföra denna typ av analyser är tillräcklig i statsförvaltningen.

För att få genomslag bör det tydliggöras hur klimatfrågan ska värderas i förhållande till andra frågor i beredningsprocessen. Annars finns en risk att genomslaget för klimatfrågan blir begränsat.

Översyn av samhällsmål

Miljömålsberedningen föreslår att i samband med att målen för enskilda politikområden ses över så ska de samtidigt omformuleras så att de är förenliga med klimatmålen. Förslaget kan enligt Statskontoret leda till ett minskat antal målkonflikter. En sådan översyn kan underlätta myndigheternas arbete med att översätta och implementera målen i sin verksamhet.

I en sådan översyn bör det också ingå att ta fram prioriteringar för kärnverksamheten respektive tvärsektoriella områden.

Krav på konsekvensanalyser avseende effekter på klimatet i kommittéförordningen

Statskontoret anser att det är viktigt att konsekvensanalyser genomförs när klimateffekterna är påtagliga. Statskontoret avstyrker därför förslaget om att i kommittéförordningen och förordningen om konsekvensanalyser vid regelgivning införa bestämmelser om att konsekvensanalyser avseende effekter på klimatet alltid ska genomföras. Statskontoret menar att en konsekvensanalys som ska belysa klimatkonsekvenser i hög grad skiljer sig från dagens krav om analys av konsekvenser för enskilda grupper. Av förslaget framgår inte heller hur de olika konsekvensutredningarna ska relateras till varandra.

Statskontoret anser också att frågan om hur detaljerade direktiv och krav på konsekvensutredningar får för betydelse för kommittéväsendets roll att analysera och bidra med underlag till politiska beslut bör diskuteras.

Samlade konsekvensanalyser av beredningens förslag saknas

För flera av de förslag som lämnas, exempelvis förslaget om att utforma klimatpolitiska handlingsplaner, redovisar Miljömålsberedningen ingen konsekvensanalys. För flera av förslagen som exempelvis rör effekter av transporter redovisas hypotetiska beräkningar och antaganden som saknar empirisk grund. Statskontoret menar därför att det är svårt att förutse vilken effekt föreslagna åtgärder kan ha för klimatpolitiken.

Generaldirektör Ingvar Mattson har beslutat i detta ärende. Utredningschef Jessica Bylund och utredare Susanne Johansson, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Ingvar Mattson

Susanne Johansson